

Aan de gemeenteraad van de gemeente Gorinchem
Aan de gemeenteraad van de gemeente Vijfheerenlanden
Aan de gemeenteraad van de gemeente Hardinxveld-Giessendam
Aan de gemeenteraad van de gemeente Molenlanden

Gorinchem, 9 juli 2025

Betreft: reactie op de zienswijzen jaarstukken 2024, Begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027- 2029 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden

Geachte raden,

Allereerst danken wij u hartelijk voor uw zorgvuldige en constructieve zienswijzen op zowel de **Jaarstukken 2024** als de **Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029** van Waardlanden. Uw betrokkenheid en kritische reflectie zijn voor ons van grote waarde bij het verder ontwikkelen van onze organisatie en dienstverlening.

Hieronder treft u onze gezamenlijke reactie, met een heldere **splitsing tussen de Jaarrekening en de Begroting/Meerjarenraming** en afzonderlijke aandacht voor de specifieke punten van elke gemeente.

Jaarstukken 2024

Gezamenlijke punten (alle vier de gemeenten)

1. Waardering voor behaalde resultaten afvalscheiding

Wij waarderen de complimenten van alle gemeenten voor de behaalde resultaten in 2024. De daling van het restafval naar gemiddeld **133 kg per inwoner** is een belangrijke mijlpaal richting de gezamenlijke doelstelling van **100 kg per inwoner in 2025**.

2. Financieel resultaat en noodzaak versterking weerstandsvermogen

Er is terecht gewezen op het positieve resultaat van 2024. Wij stellen voor om dit positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Dit achten wij nodig om de weerstandsratio op een acceptabel niveau te houden, mede op basis van de recente risicosessie die wij hebben uitgevoerd in het kader van de begroting. Deze sessie liet zien dat de weerstandsratio onder de norm van 1 uitkomt, waardoor versterking van het weerstandsvermogen noodzakelijk is om de financiële stabiliteit van Waardlanden te waarborgen.

Daarnaast werken wij aan een herziening van onze nota reserves en voorzieningen. Wij zullen deze uiterlijk aan het einde van het eerste kwartaal 2026 door het bestuur laten vaststellen. In deze nota leggen wij duidelijke normen vast voor onder andere de gewenste hoogte van de reserves, de weerstandsratio en de solvabiliteit. In de toekomst kunnen op basis van dit nieuwe beleid andere keuzes worden gemaakt over de inzet van eventuele positieve resultaten. Voor dit moment achten wij het toevoegen van het resultaat aan de reserve de meest verantwoorde keuze.

3. Structurele effecten Diftar en onderbouwing afvalbeleid

Alle gemeenten vragen om meer inzicht in de structurele (financiële) effecten van het afvalbeleid en Diftar. Deze informatie wordt opgenomen in de reguliere planning en control producten.

Wij merken daarbij op dat de structurele effecten niet altijd goed zijn in te schatten, onder andere door veranderende wet- en regelgeving en fluctuerende prijzen in de markt. Desondanks zullen wij, voor zover mogelijk, hier inzicht in geven.

Daarnaast werken wij aan het verder inrichten van onze processen en systemen zodat wij de effecten van het afvalbeleid in de toekomst ook specifiek per gemeente kunnen duiden. Dit vraagt om aanpassingen die wij momenteel in gang hebben gezet.

Gemeente specifieke aandachtspunten Jaarrekening

Hardinxveld-Giessendam

- Uw vraag naar een betere informatievoorziening over openstaande vacatures en de onderbouwing van de toevoeging aan de bestemmingsreserve Diftar en reserve grondwaardering. Wij zullen deze toelichting separaat aanleveren en streven ernaar om in volgens planning en control producten hier een duidelijkere toelichting bij te geven.

Vijfheerenlanden

- Betere toelichting op financiële afwijkingen: Wij nemen dit signaal ter harte en zullen ernaar streven om in toekomstige planning- en control-documenten een meer inzichtelijke en gedetailleerde toelichting op afwijkingen te geven, zodat de controlerende rol van de raad beter kan worden ondersteund.
- Verbeterde beschikbaarheid van sturingsinformatie: In de conceptbegroting 2026 is hiervoor al een eerste stap gezet met de introductie van de "3W-vragen". De volgende stap is om deze uit te werken naar concrete KPI's en te zorgen dat ook per gemeente sturingsinformatie beschikbaar komt. Dit vergt aanpassing van processen en systemen. Wij zijn hier volop mee bezig, maar dit is een omvangrijke opgave die tijd en zorgvuldigheid vereist.

Ontwerpbegroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029

Gezamenlijke punten (alle vier de gemeenten)

1. Kostenbeheersing en begrotingsdiscipline

Alle gemeenten spreken de wens uit dat Waardlanden kostenbewust blijft en structurele lasten beheerst. Wij onderschrijven dit volledig en blijven sturen op prioritering en efficiëntie.

2. Financiële vertaling afvalbeleid en tariefontwikkeling

Wij zullen eventuele aanpassingen uit de tussentijdse evaluatie van het afvalbeleid verwerken in de begroting 2027. Deze informatie zal dan worden gebruikt bij de vaststelling van de tarieven. Indien onvermijdelijke aanpassingen zich voordoen, zullen deze worden aangegeven via de reguliere planning- en control-documenten. Waardlanden stuurt er actief op dat dergelijke tussentijdse aanpassingen zo veel mogelijk worden voorkomen.

3. Toekomstige beleidsontwikkeling vanuit solide basis

Wij delen uw oproep om vanuit een stabiele organisatie en solide financiële basis nieuwe beleidsambities te ontwikkelen en zullen dit uitgangspunt hanteren bij het opstellen van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid.

Gemeente specifieke aandachtspunten Begroting/Meerjarenraming

Gorinchem

- Uw nadruk op blijvende kostenbeheersing en het binnen begrotingskaders opvangen van nieuwe lasten nemen wij nadrukkelijk ter harte.

Molenlanden

- Uw oproep om structurele lasten en risico's beter te kwantificeren en kritisch te kijken naar de post onvoorzien hebben wij ter harte genomen. Wij hebben de risico's voor deze begroting juist al kritisch tegen het licht gehouden. De post onvoorzien zal worden meegenomen in de discussie over de nieuwe nota reserves en voorzieningen, waarin wij samen met de deelnemende gemeenten tot duidelijke afspraken komen over de hoogte en functie van deze post.

Hardinxveld-Giessendam

- Uw raad heeft terecht als uitgangspunt benoemd dat er eerst een samenhangend en effectief plan moet worden opgesteld voor de verdere vermindering van restafval, voordat wordt besloten tot nieuwe investeringen. Daarbij geldt nadrukkelijk dat besparingen niet automatisch mogen worden aangewend voor nieuwe maatregelen. Wij onderschrijven deze lijn: in de nieuwe strategienota, die in 2026 wordt opgesteld, zullen wij duidelijke keuzes vastleggen over welke maatregelen worden ingezet, op welke wijze deze bijdragen aan de afvaldoelstellingen en wat hiervan de financiële impact is. Eventuele financiële voordelen worden daarbij in samenhang beoordeeld, met oog voor effectiviteit, tariefstabiliteit en transparantie.

Vijfheerenlanden

- Wij nemen uw positieve beoordeling van de beperkte tariefstijging voor kennisgeving aan en bevestigen dat wij de begroting ongewijzigd zullen uitvoeren.
- Uw wens om de gemeente specifieke cijfers te ontvangen voor verdere besluitvorming over het recycletarief heeft voor prioriteit. Wij komen hierover zo spoedig mogelijk bij u terug. Wij zijn momenteel bezig met het aanpassen van onze processen en systemen, zodat wij in staat zijn om betrouwbare en gedetailleerde informatie per gemeente (in eerste instantie diftar gemeenten/niet diftar gemeente) te kunnen leveren. Dit is een intensief traject waar wij met prioriteit aan werken.

Tot slot

Wij danken alle gemeenten voor de duidelijke en opbouwende zienswijzen. Wij zullen u actief informeren over de wijze waarop wij uw inbreng verwerken in onze besluitvorming en documenten. Wij blijven graag in gesprek om samen te werken aan een transparante, efficiënte en toekomstbestendige uitvoering van onze gezamenlijke ambities.

Met vriendelijke groet,

Het Bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden

A.C. Bikker
voorzitter